

HoNOSCA

Norsk versjon pr 19. desember 2001.

Health of the Nation Outcome Scales for Children and Adolescents

(Gowers,S.G.; Harrington,R.C.; Whitton,A.; Beevor,A.; Lelliott,P.: Brit.J. Psychiat., (1999), 174, 428-31.)

Oversatt til norsk av Ketil Hanssen-Bauer m.fl.

ved Regionsenter for barne- og ungdomspsykiatri, Helseregion Øst og Sør (R.BUP) og Nic Waals Institutt, Oslo.

Oversatt med tillatelse fra S.G. Gowers, HoNOSCA Project, University of Liverpool, England.

Oversatt tilbake til engelsk av Torill Ueland. Tilbakeoversatt versjon godkjent av S.G. Gowers.

Oppsummering av instruksjoner for utfylling:

- Fyll ut hvert punkt i rekkefølge fra 1 til 13, etterfulgt av tilleggspunktene 14-15 hvis nødvendig.
- Ikke ta med informasjon som er tatt med under et tidligere punkt.
- Fyll ut det **mest alvorlige** problemet som var tilstede i den perioden det fylles ut for.
- Alle punktene følger oppsettet:
0 = ikke et problem;
1 = lite problem som ikke krever tiltak;
2 = mildt problem, men klart tilstede;
3 = moderat alvorlig problem;
4 = alvorlig til svært alvorlig problem.
Fyll ut 9 hvis ukjent.

DEL A (punkt 1-13)

1. Problemer med forstyrrende, antisosial eller aggressiv atferd

Ta med her:

- Forstyrrende, antisosial eller aggressiv atferd knyttet til enhver lidelse som hyperkinetisk forstyrrelse, depresjon, autisme, eller bruk av stoff eller alkohol.
- Fysisk eller verbal aggresjon (f.eks. dytte, slå, gjøre hærverk, erte), eller fysisk eller seksuelt overgrep mot andre barn.
- Antisosial atferd (f.eks. stjele, lyve, jukse) eller opposisjonell atferd (f.eks. trass, opposisjon mot autoriteter eller raserianfall).

Ta ikke med her:

- Høyt aktivitetsnivå. Dette skal skåres i **punkt 2**.
- Skulking. Dette skal skåres i **punkt 13**.
- Selvskading. Dette skal skåres i **punkt 3**.

- 0 Ingen problemer av denne typen i løpet av den perioden det fylles ut for.
- 1 Noe krangling, krevende atferd, overdreven irritabilitet, lyving etc.
- 2 Mild, men klart forstyrrende eller antisosial atferd, mindre ødeleggelse av gjenstander eller aggresjon, eller trassig atferd.
- 3 Moderat alvorlig aggressiv eller antisosial atferd slik som slåssing eller vedvarende trusler, eller kraftig opposisjon, eller mer alvorlig ødeleggelse av gjenstander, eller moderate kriminelle handlinger.
- 4 Forstyrrende i nesten alle aktiviteter, eller minst et alvorlig fysisk angrep på andre personer eller dyr, eller alvorlig ødeleggelse av gjenstander.

2. Problemer med høyt aktivitetsnivå, oppmerksomhet eller konsentrasjon

Ta med her:

- Høyt aktivitetsnivå, som henger sammen med årsaker som hyperkinetisk forstyrrelse, mani eller skyldes bruk av stoff.
- Problemer med rastløshet, uro, uoppmerksomhet eller dårlig konsentrasjon, på grunn av enhver årsak, inkludert depresjon.

- 0 Ingen problemer av denne typen i løpet av den perioden det fylles ut for.
- 1 Lett forhøyet aktivitetsnivå eller mindre rastløshet etc.
- 2 Mildt, men klart forhøyet aktivitetsnivå og/eller oppmerksomhetsproblemer, men dette kan vanligvis kontrolleres.
- 3 Moderat alvorlig forhøyet aktivitetsnivå og/eller oppmerksomhetsproblemer som noen ganger ikke lar seg kontrollere.
- 4 Alvorlig forhøyet aktivitetsnivå og/eller oppmerksomhetsproblemer som er tilstede i de fleste aktiviteter og nesten aldri lar seg kontrollere.

3. Selvskade som ikke skyldes uhell

Ta med her:

- Selvskading som å slå og kutte seg selv.
- Selvmordsforsøk som overdose, hengning, drukning etc.

Ta ikke med her:

- Kløing, plukking som direkte skyldes en fysisk sykdom. Dette skal skåres i **punkt 6**.
- Selvskade ved uhell knyttet til f.eks. alvorlig lærevanske eller fysisk funksjonshemming. Dette skal skåres i **punkt 6**.
- Sykdom eller skade som er en direkte konsekvens av stoff/alkohol-bruk. Dette skal skåres i **punkt 6**.

- 0 Ingen problemer av denne typen i løpet av den perioden det fylles ut for.
- 1 Av og til tanker om døden, eller på selvskading som ikke fører til skade. Ingen selvskading eller selvmordstanker.
- 2 Ufarlig selvskading, som håndledsrisping, enten knyttet til selvmordstanker eller ikke.
- 3 Moderat alvorlig selvmordshensikt (inkluderer forberedende handlinger, f.eks. samle tabletter) eller moderat, ufarlig selvskading (f.eks. liten overdose).
- 4 Alvorlig selvmordsforsøk (f.eks. alvorlig overdose) eller alvorlig bevisst selvskading.

<p>4. Problemer med alkohol, stoff eller løsemiddel misbruk</p> <p>Ta med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemer med misbruk av alkohol, stoff eller løsemiddel vurdert i forhold til alder og sosiale normer. <p>Ta ikke med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aggressiv/forstyrrende atferd knyttet til bruk av alkohol eller stoff. Dette ble skåret i punkt 1. • Fysisk sykdom eller funksjonshemming forårsaket av bruk av alkohol eller stoff. Dette skal skåres i punkt 6. <hr/> <p>☐ 0 Ingen problemer av denne typen i løpet av den perioden det fylles ut for.</p> <p>☐ 1 Noe bruk av alkohol eller stoff, innen aldersnormene.</p> <p>☐ 2 Mildt forøket bruk av alkohol eller stoff.</p> <p>☐ 3 Moderat alvorlige problemer med stoff eller alkohol, klart utenfor aldersnormene.</p> <p>☐ 4 Alvorlige problemer med stoff eller alkohol som fører til avhengighet eller nedsatt funksjonsevne.</p>	<p>6. Problemer pga fysisk sykdom eller funksjonshemming</p> <p>Ta med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemer pga fysisk sykdom eller funksjonshemming som begrenser eller hindrer bevegelse, svekker syn eller hørsel, eller som på andre måter virker inn på personlig fungering. • Bevegelsesforstyrrelser, bivirkninger av medikamenter, fysiske effekter fra bruk av medisin/stoff eller alkohol, eller fysiske komplikasjoner av psykologiske lidelser som alvorlig vekttap. • Selvskade ved uhell knyttet til alvorlig lærevanske eller fysisk funksjonshemming eller som er en konsekvens av selvbeskadigelse som hodedunking. <p>Ta ikke med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Somatiske plager uten kjent organisk grunnlag. Dette skal skåres i punkt 8. <hr/> <p>☐ 0 Ikke nedsatt funksjon som resultat av et fysisk helseproblem i løpet av den perioden det fylles ut for.</p> <p>☐ 1 Lett nedsatt funksjon som resultat av et helseproblem i løpet av perioden (f.eks. forkjølet, ikke-alvorlig fall etc.).</p> <p>☐ 2 Fysisk helseproblem som medfører mild, men klar funksjonsskrenkning.</p> <p>☐ 3 Moderat innskrenkning i aktivitet pga et fysisk helseproblem.</p> <p>☐ 4 Fullstendig eller alvorlig nedsatt funksjon pga fysiske helseproblemer.</p>
<p>5. Problemer med skole- eller språkferdigheter</p> <p>Ta med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemer med lesing, staving, regning, tale eller språk forbundet med lidelser eller problemer, slik som en spesifikk utviklingsforstyrrelse av skoleferdigheter, lærevanske, eller fysisk funksjonshemming som hørselsproblem. • Barn med generelle lærevansker skal bare taes med hvis deres fungering er under deres eget vanlige nivå. • Reduserte skoleprestasjoner forbundet med emosjonelle eller atferdsmessige problemer. <p>Ta ikke med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Midlertidige problemer som ensidig skyldes mangelfull undervisning. <hr/> <p>☐ 0 Ingen problemer av denne typen i løpet av den perioden det fylles ut for.</p> <p>☐ 1 Lettere svikt som er innenfor normalområdet.</p> <p>☐ 2 Mild, men klar svikt med klinisk betydning.</p> <p>☐ 3 Moderat alvorlige problemer, under forventet nivå bedømt ut fra mental alder, tidligere prestasjon eller fysisk funksjonshemming.</p> <p>☐ 4 Alvorlig svikt, langt under forventet nivå ut fra mental alder, tidligere prestasjon eller fysisk funksjonshemming.</p>	<p>7. Problemer knyttet til hallusinasjoner, vrangforestillinger eller unormale persepsjoner</p> <p>Ta med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hallusinasjoner, vrangforestillinger eller unormale persepsjoner uavhengig av diagnose. • Rar og bisarr atferd forbundet med hallusinasjoner og vrangforestillinger. • Problemer med andre unormale persepsjoner som illusjoner eller pseudohallusinasjoner, eller overdrevne forestillinger som fortreid kroppsilde, mistenksomhet eller paranoide tanker. <p>Ta ikke med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Forstyrrende eller aggressiv atferd forbundet med hallusinasjoner eller vrangforestillinger. Dette ble skåret i punkt 1. • Høyt aktivitetsnivå forbundet med hallusinasjoner eller vrangforestillinger. Dette ble skåret i punkt 2. <hr/> <p>☐ 0 Ingen holdepunkter for unormale tanker eller persepsjoner i løpet av den perioden det fylles ut for.</p> <p>☐ 1 Noe rare eller eksentriske oppfatninger som ikke er i overensstemmelse med kulturelle normer.</p> <p>☐ 2 Unormale tanker eller persepsjoner er tilstede (f.eks. paranoide ideer, illusjoner eller forstyrret kroppsilde), men det er lite ubehag eller manifestasjon i bisarr atferd, dvs. klinisk tilstede, men i mild grad.</p> <p>☐ 3 Moderat oppatthet av unormale tanker eller persepsjoner eller vrangforestillinger; hallusinasjoner, som forårsaker mye ubehag og/eller manifestert i åpenbar bisarr atferd.</p> <p>☐ 4 Mental tilstand og atferd er alvorlig og negativt påvirket av vrangforestillinger eller hallusinasjoner eller unormale persepsjoner, med alvorlig innvirkning på barnet/ungdommen eller andre.</p>

<p>8. Problemer med somatiske symptomer uten kjent organisk grunnlag</p> <p>Ta med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemer med mage/tarm symptomer som oppkast uten kjent organisk årsak; hjerte/kar symptomer; neurologiske symptomer; ikke-organisk enurese eller enkoprese; søvnproblemer eller kronisk tretthet. <p>Ta ikke med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bevegelsesforstyrrelser som tics. Disse ble skåret i punkt 6. • Fysisk sykdom som er en følge av somatiske symptomer uten kjent organisk grunnlag. Dette ble skåret i punkt 6 <hr/> <p>☐ 0 Ingen problemer av denne typen i løpet av den perioden det fylles ut for.</p> <p>☐ 1 Kun lette problemer; slik som enurese av og til, mindre søvnvansker, hodepine eller magesmerter uten organisk grunnlag.</p> <p>☐ 2 Mildt men klart problem med somatiske symptomer uten kjent organisk grunnlag.</p> <p>☐ 3 Moderat alvorlig, symptomene fører til en moderat grad av innskrenkning i noen aktiviteter.</p> <p>☐ 4 Svært alvorlig eller symptomene er tilstede ved de fleste aktiviteter. Barnet er alvorlig eller negativt påvirket.</p>	<p>10. Problemer med forhold til jevnaldrende</p> <p>Ta med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Problemer med skolekamerater og sosialt nettverk. Problemer knyttet til aktiv eller passiv tilbaketrekning fra sosiale forhold, problemer med for påtrengende væremåte, eller problemer med evnen til å etablere tilfredsstillende forhold til jevnaldrende. • Sosial avvising som resultat av aggressiv atferd eller mobbing. <p>Ta ikke med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aggressiv atferd, mobbing. Dette ble skåret i punkt 1. • Problemer med familie eller søsken. Dette skal skåres i punkt 12. <hr/> <p>☐ 0 Ingen problemer av betydning i løpet av den perioden det fylles ut for.</p> <p>☐ 1 Enten forbigående eller lette problemer, av og til sosial tilbaketrekning.</p> <p>☐ 2 Milde, men klare problemer med å danne eller opprettholde forhold til jevnaldrende. Problemene forårsaker ubehag på grunn av sosial tilbaketrekning, for påtrengende væremåte overfor andre, avvising eller at en selv blir mobbet.</p> <p>☐ 3 Moderate problemer på grunn av aktiv eller passiv tilbaketrekning fra sosiale forhold, for påtrengende væremåte overfor andre, og/eller at en er i forhold som gir lite eller ingen trøst eller støtte: f.eks som når en selv blir alvorlig mobbet.</p> <p>☐ 4 Alvorlig sosial isolering og ingen venner pga manglende evne til å kommunisere sosialt og/eller tilbaketrekning fra sosiale forhold.</p>
<p>9. Problemer med emosjonelle og relaterte symptomer</p> <p>Fyll bare ut for det mest alvorlige kliniske problemet som ikke er tatt med tidligere.</p> <p>Ta med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Depresjon, angst, bekymringer, frykt, fobier, tvangstanker eller tvangshandlinger, uavhengig av hvilken klinisk tilstand dette oppstår ved, inklusive spiseforstyrrelser. <p>Ta ikke med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aggressiv, destruktiv atferd eller høyt aktivitetsnivå som knyttes til frykt eller fobier. Dette ble skåret i punkt 1. • Fysiske komplikasjoner ved psykologiske forstyrrelser, som alvorlig vekttap. Dette ble skåret i punkt 6. <hr/> <p>☐ 0 Ingen holdepunkter for depresjon, angst, frykt eller fobier i løpet av den perioden det fylles ut for.</p> <p>☐ 1 Lettere engstelig; tungsindig; eller forbigående stemningsforandringer.</p> <p>☐ 2 Et mildt men klart emosjonelt symptom er klinisk tilstede, men er ikke distraherende.</p> <p>☐ 3 Moderat alvorlige emosjonelle symptomer, som er distraherende, forstyrrer i noen aktiviteter og er ukontrollerbare i det minste noen ganger.</p> <p>☐ 4 Alvorlige emosjonelle symptomer som forstyrrer alle aktiviteter og som nesten alltid er ukontrollerbare.</p>	<p>11. Problemer med egenomsorg og uavhengighet</p> <p>Fyll ut det overordnede funksjonsnivå: dvs. problemer med basal egenomsorg slik som spising, vasking, påkledning, toalettbesøk; også komplekse ferdigheter som det å håndtere penger, reise alene, handle etc. Det må taes hensyn til normen for barnets kronologiske alder.</p> <p>Ta med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedsatt funksjonsnivå som er forårsaket av mangelfull motivasjon, stemningsleie eller andre psykiske lidelser. <p>Ta ikke med her:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Manglende mulighet til å anvende intakte evner og ferdigheter, som kan forekomme i en for restriktiv familie. Dette skal skåres i punkt 12. • Enurese og enkoprese. Det ble skåret i punkt 8. <hr/> <p>☐ 0 Ingen problemer i løpet av den perioden det fylles ut for; god evne til å fungere på alle områder.</p> <p>☐ 1 Bare mindre problemer; f.eks. ustelt eller rotete.</p> <p>☐ 2 Adekvat egenomsorg, men klart manglende evne til å utføre en eller flere komplekse ferdigheter (se over).</p> <p>☐ 3 Store problemer med en eller flere sider av egenomsorgen (spising, vasking, påkledning) eller manglende evne til å utføre flere komplekse ferdigheter.</p> <p>☐ 4 Alvorlige vansker med alle, eller nesten alle, sider av egenomsorgen og/eller komplekse ferdigheter.</p>

12. Problemer med familieliv og forhold til andre

Ta med her:

- Problemer i foreldre/barn-forholdet og i forhold til søsken.
- Problemer i forhold til evt fosterforeldre, sosialarbeidere/pedagoger i døgninstitusjon.
- Både forhold i hjemmet og forholdet til foreldre/søsken som barnet ikke bor sammen med.
- Problemer som henger sammen med foreldres personlighet, psykiatrisk sykdom og ekteskapsvansker skal bare skåres her hvis de har en effekt på barnet.
- Problemer med å bli følelsesmessig skadelidende gjennom dårlig kommunikasjon i familien; krangling; verbal eller fysisk fiendtlighet; mye kritikk og nedvurdering; at foreldre forsømmer eller avviser; overdreven strenghet, seksuelt misbruk og/eller fysisk mishandling.
- Søskensjalousi, å bli fysisk eller seksuelt misbrukt av en søster eller bror.
- Problemer med manglende grenser og overbeskyttelse mellom familiemedlemmer.
- Problemer knyttet til dødsfall og sorg i familien som fører til omorganisering.

Ta ikke med her:

- Aggressiv atferd hos barnet. Dette ble skåret i **punkt 1**.

- 0 Ingen problemer i løpet av den perioden det fylles ut for.
- 1 Lette eller forbigående problemer.
- 2 Milde men klare problemer, f.eks. noen episoder med forsømmelse, fiendtlighet, manglende grenser eller overbeskyttelse.

- 3 Moderate problemer med f.eks. forsømmelse, mishandling, eller fiendtlighet. Problemer forbundet med at familien/omsorgssituasjonen bryter sammen eller omorganiseres.

- 4 Svært alvorlige problemer med barn som føler seg som, eller som blir gjort til, offer; barn som blir skadet, misbrukt eller alvorlig forsømt av familie eller omsorgsgiver.

13. Dårlig skoleframmøte

Ta med her:

- Skulking, skolevegring, skolefravær eller utvisning, uansett hva fraværet skyldes.

Regn med frammøte uansett type skole som er aktuell når det fylles ut, f.eks. sykehuskole, hjemmeundervisning etc.

Hvis det er skoleferie, fylles ut for de siste to ukene før ferien.

- 0 Ingen problemer av denne typen i løpet av den perioden det fylles ut for.
- 1 Lette problemer, barnet har f.eks. kommet for sent til to eller flere timer.
- 2 Klare, men milde problemer, f.eks. ved at barnet har uteblitt fra flere timer pga skulking eller vegring mot å gå på skolen.
- 3 Markerte problemer, barnet har vært fraværende flere dager i løpet av den perioden det fylles ut for.
- 4 Alvorlige problemer, borte de fleste eller alle dager. Alle avbrudd i skolegangen taes med, utestenging eller utvisning uansett grunn i løpet av den perioden det fylles ut for.

DEL B (punkt 14-15)

Punkt 14 og 15 dreier seg om problemer for barnet, foreldrene eller omsorgsperson knyttet til mangel på informasjon eller manglende adgang til hjelpeapparatet. Disse punktene måler ikke barnets mentale helse direkte, men endringer her kan bli nyttig for barnet på lengre sikt.

14. Problemer med kunnskap eller forståelse av egenarten av barnets/ungdommens vanskeligheter (i løpet av de siste to uker)

Ta med her:

- Mangel på nyttig informasjon eller forståelse tilgjengelig for barnet/ungdommen, foreldrene eller omsorgspersoner.
- Mangelfull forklaring av diagnosen eller manglende informasjon om årsaken til problemet eller prognosen.

- 0 Ingen problemer i løpet av den perioden det fylles ut for. Foreldre/omsorgspersoner har blitt adekvat informert om barnets problemer.
- 1 Kun lette problemer.
- 2 Mildt, men et klart problem.
- 3 Moderat alvorlige problemer. Foreldre/omsorgspersoner har veldig lite eller feilaktig kunnskap om problemet. Dette forårsaker vanskeligheter, som f.eks. forvirring eller skyldfølelse.
- 4 Svært alvorlig problem. Foreldrene har ingen forståelse av egenarten til barnets problemer.

15. Problemer med mangel på informasjon om tilbud eller behandling av barnets/ungdommens vanskeligheter.

Ta med her:

- Mangel på nyttig informasjon tilgjengelig for barnet/ungdommen, foreldre eller omsorgspersoner eller henvisere.
- Mangel på informasjon om den mest hensiktsmessige måte å gi tilbud til barnet; slik som omsorgstilbud, undervisningstilbud, avlastningshjem, eller utredning.

- 0 Ingen problemer i løpet av den perioden det fylles ut for. Behovet for alle nødvendige tjenester har blitt erkjent.
- 1 Kun lette problemer.
- 2 Milde, men klare problemer.
- 3 Moderat alvorlige problemer. Foreldre/omsorgspersoner har fått lite informasjon om hensiktsmessige tilbud, eller fagpersoner er usikre på hvor et barn bør behandles.
- 4 Veldig alvorlig problem. Foreldrene har ingen informasjon om hensiktsmessige tilbud, eller fagpersoner vet ikke hvor et barn bør behandles.

HoNOSCA skåringsark

Administrative data:		Fyll ut nøyaktig og husk alle feltene	
Dato for utfylling [dd.mm.åååå]:			
Pasientens navn:			
Født:			
HoNOSCA fylt ut av: <i>Navn:</i>		<i>Stilling:</i>	
Behandlingssted (evt underavdeling/seksjon):			

Skala 0-4		Fyll ut 9 hvis ukjent (regnes ikke med i totalsum)	
Del A:			
1. Forstyrrende, antisosial eller aggressiv atferd			☐
2. Høyt aktivitetsnivå, oppmerksomhet og konsentrasjon			☐
3. Selvskade som ikke skyldes uhell			☐
4. Alkohol, stoff/løsemiddel misbruk			☐
5. Skole- eller språkferdigheter			☐
6. Fysisk sykdom eller funksjonshemming			☐
7. Hallusinasjoner og vrangforestillinger			☐
8. Somatiske symptomer uten kjent organisk grunnlag			☐
9. Emosjonelle og relaterte symptomer			☐
10. Forhold til jevnaldrende			☐
11. Egenomsorg og uavhengighet			☐
12. Familieliv og forhold til andre			☐
13. Dårlige skoleframmøte			☐
Del A totalsum			☐
Del B:			
14. Mangel på kunnskap — arten av vanskeligheter			☐
15. Mangel på informasjon — tilbud/behandling			☐
Del A og B totalsum			☐